

'Reflecteren in de klas, hoe doe je dat?'

Start

Ervaar het zelf! Wat is je eigen beleving? Welke woorden kan je geven aan wat je hebt gezien? Ga erover in gesprek met anderen en zie het nog even los van je rol als leerkracht.

Als leerkracht

Je eigen mening over een voorstelling kan van grote invloed zijn op de verwachtingen die je hebt van de ervaring van de kinderen. De kunst is om dat niet het uitgangspunt te laten zijn. Er zijn veel manieren om met kinderen in gesprek te gaan n.a.v. een voorstellingsbezoek, te reflecteren. Wij geven een aantal suggesties:

Leren kijken

De eerste stap met kinderen kan zijn om ze letterlijk te laten benoemen wat ze hebben gezien. Je kan ze dit ook laten tekenen. Je zult verbaasd zijn over de details die kinderen onthouden, en hoe verschillend dat per kind is. Het maakt kinderen daarmee al op een speelse manier duidelijk dat 'kijken' heel individueel is. Ze zagen allemaal hetzelfde en toch ook iets anders.

Voorbeeld vragen:

- **Hoe zag het decor eruit?**
- **Hoeveel acteurs waren er? Hoeveel rollen speelden zij?**
- **Wat is opgevallen aan het geluid bij de voorstelling?**
- **Is je iets opgevallen aan het licht?**
- **Groepen die meer weten over theater zouden iets over speelstijl, stemgebruik, mise en scene kunnen zeggen.**

Reflecteren: Nieuwsgierigheid

Na de technische vragen, volgt de oprechte nieuwsgierigheid naar de ervaring van de kinderen. Hoe hebben zij de voorstelling beleefd? Sta even stil bij de *eerste vraag* die jij ze zou willen stellen na het zien van een voorstelling. Denk daarbij ook aan de vraag die je wel wilt, maar misschien niet durft te stellen.

Belangrijk is dat deze vragen ontstaan vanuit de thematiek en onderwerpen uit de voorstelling. Ze zijn het uitgangspunt voor een open gesprek met kinderen hierover.

Reflecteren: Filosofie

Reflecteren kan goed met behulp van een filosofische vraag. Een vraag waarop je veel antwoorden kunt geven. Voor een goed filosofisch gesprek is de kring-opstelling heel belangrijk. *Non-verbale signalen* zoals oogcontact, handbewegingen en fronsende wenkbrauwen zijn dan goed zichtbaar. Het is belangrijk dat kinderen luisteren naar elkaar, reacties zien en elkaar erbij houden. Stimuleer de kinderen om tijdens het gesprek ook vragen aan elkaar te stellen en laat zoveel mogelijk kinderen aan het woord. Als leerkracht ben je geen deelnemer aan het gesprek, maar gespreksleider.

- Start met een eigen vraag en laat kinderen vervolgens ook proberen zelf en vraag te formuleren. Een filosofische vraag kan starten met:
Wat is .. .?
Hoe zou het zijn als .. .?

Reflecteren: Debat

Aan de hand van een stelling m.b.t. de voorstelling kunnen de leerlingen met elkaar in debat gaan. Communicatie is daarbij uiteraard het sleutelwoord. Hoe geef je heldere argumenten? Kan je goed naar elkaar luisteren en bovenal, hoe is het om van mening te verschillen van elkaar? Als leerkracht maak je duidelijke afspraken met de kinderen en leid je het debat.

Doen!

N.a.v. een voorstellingsbezoek kunnen kinderen geïnspireerd raken uiteraard om zelf te maken, te spelen, te creëren. Er zijn uiteraard onnoemelijk veel manieren om dit te doen. Vanuit de gesprekken kunnen ideeën ontstaan om een eigen verhaal te schrijven, een scène te spelen of iets te tekenen of te schilderen. Alle werkvormen kunnen gebruikt worden.